

Arbeidsvarsling

Kurs for kursholdere

Oslo og Trondheim 2008

TEMA : ANSVARSBESTEMMELSER

Bjørn Skaar
Vegdirektoratet
Trafikksikkerhetsseksjonen

Statens vegvesen

Innhold

- Hjemmel
- Prosessbeskrivelse – Arbeidsvarsling
- Ansvarsforhold – flere parter
- Kontroll - kontrollinstanser
- Opplæring
- Sanksjoner

Arbeidsvarsling - Hjemmel

Skiltforskrift

Fastsatt: 2006-06-01

Kap 14. Midlertidig skilting ved varsling av arbeid og tilstelninger på offentlig veg

§ 32 Alminnelig bestemmelser - § 33 Ansvar - § 34 Sanksjoner

Håndbok 051 Arbeidsvarsling

Retningslinjer - Mars 2006

Prosessbeskrivelse - Arbeidsvarsling

0. Et vegarbeid skal gjennomføres

Før det igangsettes arbeid på offentlig veg skal det foreligge godkjent varslingsplan (skiltplan, sikringsplan og nødvendige vedtak om bruk av trafikkreguleringer)

1. Utarbeidelse av varslingsplan

Hvem som helst kan i utgangspunktet utarbeide et forslag til en varslingsplan (entreprenør, konsulent, offentlig ansatt o.a.)

2. Godkjenning av varslingsplan

Det er skiltmyndighet som har myndighet til å godkjenne varslingsplaner/fatte vedtak – og bestemme vilkår som skal gjelde for gjennomføring av vegarbeidet

Skiltmyndighet

- Den som har eller har fått delegert myndighet etter skiltforskriften til å fatte vedtak om bruk av offentlige trafikkskilt, vegoppmerking og trafikklyssignaler, og som har myndighet til å godkjenne varslingsplaner

3. Gjennomføring av varslingsplan

Ansvaret for gjennomføring tillegges utførende virksomhet (entreprenør). Det utpekes ansvarshavende for gjennomføring og oppfølging arbeidvarslingsplanen.

Vedkommende skal som minimum hver dag ved arbeidsdagens begynnelse og slutt kontrollere at varslingen er i samsvar med godkjent varslingsplan

Ansvarlig på stedet:

- Den som er på stedet og som har kopi av varslingsplan som gjelder for vedkommende vegarbeidssted med vedtak og eventuell annen dokumentasjon med vilkår som skal gjelde for gjennomføringen.
- er ansvarlig for at varsling, sikring med mer til enhver tid er i orden.
- Skal varsle ansvarshavende dersom forhold er av en slik art at vedkommende ikke kan håndtere dette selv.

Ansvarshavende:

- Den person hos utførende (prosjektleder eller lignende) som har blitt tillagt **ansvaret** for gjennomføring og oppfølging av varsling og sikring i forbindelse med arbeidet.

4. Kontroll

- 4.1 Kontroll utført av skiltmyndighet
- 4.2 Forhåndsvarslet kontroll
- 4.3 Stikkprøvekontroll
- 4.4 Rutiner ved tilfeldig observasjon av feil

5. Sanksjoner

Skiltforskriftene gir hjemme for 3 typer sanksjoner:

- 5.1 Arbeidet kan stanses
- 5.2 Delegert ansvar kan trekkes tilbake
- 5.3 Vegholders utgifter med andres arbeidsvarsling kan kreves dekket

Ansvarsforhold

- Flere parter
 - Skiltmyndighet (skiltforskrift/vegtrafikkloven)
 - Vegmyndighet (Vegloven)
 - Byggherre (byggherreforskriften)
 - Utførende entreprenør (internkontrollforskriften)

- **Skiltmyndighet**

Omfatter ansvar etter vegtrafikklov/skiltforskrift, det vil si ansvar for å godkjenne skilt og varslingsplaner. Treffe nødvendig skiltvedtak, føre tilsyn med eller kontrollere arbeidsvarsling, inklusive å fremme krav om retting av påviste feil.

- **Vegmyndighet**

Omfatter ansvar etter vegloven, det vil si ansvar for å gi arbeids- eller gravetillatelser etter veglovens §§ 32 eller 57, inklusive krav til gjenopprettelse av vegstandard etter gjennomført vegarbeid jf veglovens § 58

I mange tilfeller er det samme administrative enhet (og av og til samme person) som utøver både skilt og vegmyndighet

- Byggherre

I følge arbeidsmiljøloven/byggherreforskriften skal byggherre ha en prosjektleder som ved hjelp av en eller flere koordinatore for sikkerhet, helse og arbeidsmiljø blant annet sikrer at det for vegarbeid utarbeides nødvendige varslingsplaner og at disse blir fulgt opp

- Utførende virksomhet

Har ansvar for at det utarbeides planer for helse, sikkerhet og arbeidsmiljø, inklusive et internkontrollsystem. Disse planene og kontrollsystem må også innarbeide de kravene som finnes i arbeidsvarslingsbestemmelsene

Kontroll

- Hensikten med kontroll er å:
 - påse at godkjente varslingsplaner og vilkårene knyttet til arbeidsstedet følges
 - evaluere varslingsplanene, for eksempel behov for enklere eller mer omfattende varsling eller sikring
 - finne metoder og løsninger for bedre arbeidsvarsling

- Skiltmyndigheten (Statens vegvesen/kommuner) har **ansvar** for at varslingsplanene ivaretar hensynet til sikkerhet og framkommelighet.
- I forbindelse med godkjenningen av varslingsplanen gis andre (som oftest en entreprenør) ansvar for gjennomføring og oppfølging av varslingsplan og sikring og andre vilkår. Denne virksomheten (entreprenør) har **ansvar** for at alle tiltak som er angitt i varslingsplanen blir iverksatt, og at alle krav om tilsyn blir ivare tatt. I denne forbindelse skal det utpekes en eller flere navngitte personer som får **ansvaret** for daglig tilsyn med at arbeidsvarslingen på stedet, og for å iverksette feilretting når dette er nødvendig.

- Denne virksomheten (entreprenør) har **ansvar** for at det blir etablert interne rutiner som sikrer at slikt tilsyn og feilretting blir gjennomført som forutsatt, og for at eventuelle andre krav i varslingsplanen blir fulgt.
- Skiltmyndigheten kan gjennomføre kontroll med at virksomhetene følger varslingsplanene.

Andre kontrollinstanser

- Politiet

Politi kan gripe inn uavhengig av andre regler og med hjemmel i vegtrafikklovens § 9 første ledd

- Arbeidstilsynet

Kan gripe inn:

- etter arbeidsuhell
- etter krav fra verneombud

Ved mistanke om graverende feil i arbeidsvarslingen på et arbeidssted bør det vurderes å gjennomføre en felles kontroll med deltagelse fra både vegholder, politi og arbeidstilsyn

Opplæring

Generelle kompetansekrav

Alle arbeidstakere som utfører arbeid på veg skal ha nødvendig opplæring i arbeidsvarsling

Kravene til opplæring gjelder alle som arbeider på veg som:

- er ansatt i Statens vegvesen
- er ansatt i eller leder virksomhet som utfører arbeid for statens vegvesen
- utfører arbeid på eller ved veg, **når arbeidet krever tillatelse fra Statens vegvesen** og medfører behov for arbeidsvarsling. Dette kravet gjelder også når kommunene gir slike tillatelser på riks – og fylkesveger

Kompetansekrav - kurs

Nr	Kurstype	Varighet *	Krever
1	Kurs for alle som utfører arbeid på veg	3 timer	
2	Kurs for ansvarshavende	6 timer	
3	Kurs i manuell trafikkdirigering	2 timer (+ praksis)	1 eller 2

Krav til kurs og kursholder

Alle som skal arrangere kurs i arbeidsvarsling skal være godkjent av Vegdirektoratet.

For å få slik godkjenning vil det normalt bli satt krav om:

- anbefaling fra et regionvegkontor
- god faglig bakgrunn innenfor trafikkplanlegging e.l.
- erfaring som foreleser
- gjennomført kurs for kursholdere i regi av Vegdir.

Inntil 1/3 av forelesningene på kurset kan likevel holdes av personer med spesialkompetanse for eksempel innen HMS og juss, uten slik godkjenning

Godkjent kursbevis gjelder i 5 år.

Godkjenning av kursholder gjelder for 5 år

Sanksjoner

Skiltforskriften gir hjemmel for 3 typer sanksjoner

- 1 Arbeidet kan stanses
- 2 Delegert myndighet/ansvar kan trekkes tilbake
- 3 Vegholders utgifter med andres arbeidsvarsling kan kreves dekket

Skiltforskriften § 34.1

Ethvert arbeid kan stanses av **skiltmyndighet eller politi** inntil de nødvendige sikringstiltak er iverksatt dersom forholdene utgjør en fare.

En fare som tilsier stans i arbeidet må vanligvis innebære et alvorlig avvik fra varslingsplanen, eller en situasjon som ikke var forutsatt i varslingsplanen. Dessuten må situasjonen være slik at faren blir redusert ved at arbeidet stanses.

Arbeidet kan stanses dersom dette skaper vesentlige ulemper for trafikkavviklingen

Sanksjoner forts.

- Pålegg om å rette arbeidsvarsling eller stanse arbeidet kan i første omgang være muntlig, men skal så hurtig som mulig følges opp av skriftlig pålegg fra skiltmyndigheten.
- Alle slike pålegg skal arkiveres som grunnlag for eventuell senere nekting av ansvarsrett for arbeidsvarsling.
- Dersom en virksomhet mer enn 2 ganger ikke har fulgt opp pålegg med hjemmel i § 34.1, eller pålegg om retting av arbeidsvarsling gitt etter kontroll kan ansvarsrett trekkes tilbake for kortere eller lengre tidsrom

